

بسمه تعالی
مجلس شورای اسلامی
دوره دوم - سال سوم
۱۳۶۵ - ۱۳۶۶

شماره ترتیب چاپ ۱۳۴۲

شماره دفتر ثبت ۴۰۴

شماره ۵۱۰۸۰

تاریخ ۱۳۶۵/۷/۲۷

برادرگرمی حجت الاسلام والمسلمین آقای هاشمی رفسنجانی
ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه راجع به الحاق جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون بین المللی علیه آپارتاید در ورزش که بنا به پیشنهاد شماره ۱۵/۵۵۳۰ مورخ ۱۳۶۵/۵/۱ سازمان تربیت بدنی جمهوری اسلامی ایران و تأییدیه شماره ۵۲۱/۳۰۲۸ مورخ ۱۳۶۵/۳/۱۳ وزارت امور خارجه در جلسه مورخ ۱۳۶۵/۷/۱۶ هیات وزیران بتصویب رسیده است به پیوست تقدیم و تقاضای تصویب آنرا دارد.

نخست وزیر

میرحسین موسوی

با عنایت به بند "ج" اصل ۲ و اصول ۱۹ و ۵۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و بمنظور مبارزه با تبعیض نژادی لایحه زیر تقدیم می گردد.

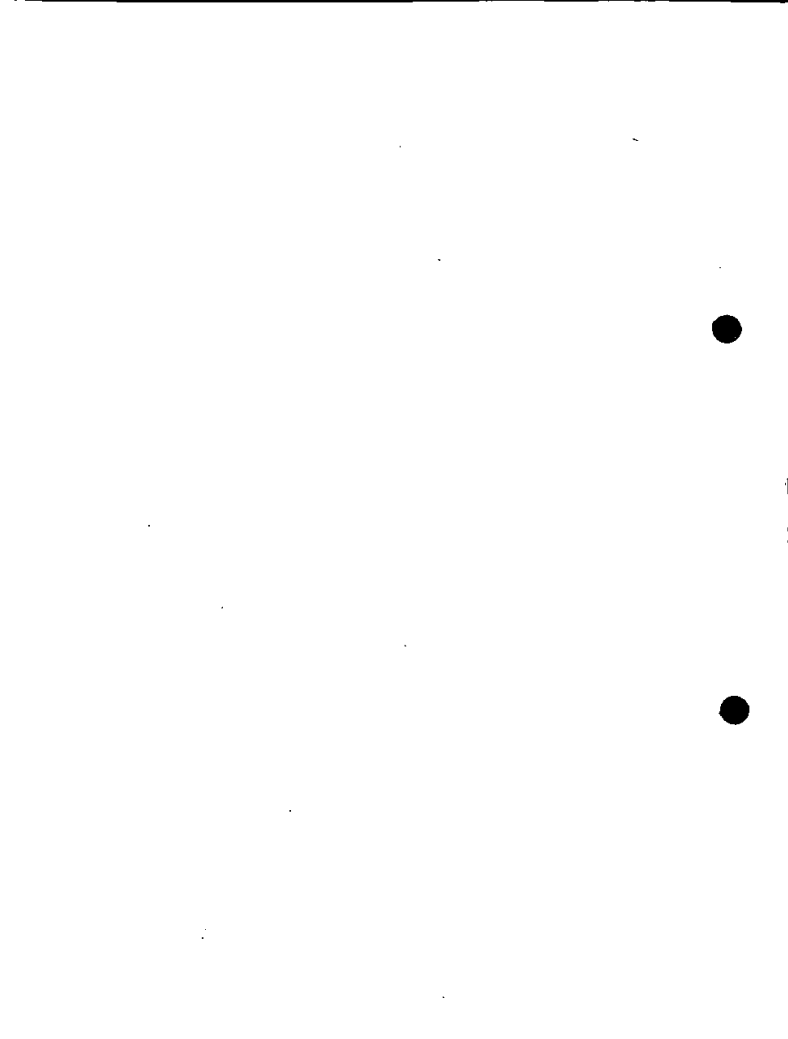
لایحه الحاق جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون

بین المللی علیه آپارتاید در ورزش

ماده واحده - کنوانسیون بین المللی ضد آپارتاید در ورزش مشتمل بر یک مقدمه و ۲۲ ماده بشرح پیوست تصویب و اجازه تسلیم اسناد الحاق آن داده می شود.

وزیر امور خارجه

نخست وزیر

کنوانسیون بین‌المللی علیه آپارتاید در ورزش

کشورهای عضو کنوانسیون حاضر

با یادآوری مفاد منشور سازمان ملل متحد، که طی آن کلیه اعضاء تعهد نموده‌اند با همکاری سازمان ملل اقدامات مشترک و مجزائی را جهت کسب احترام جهانی و رعایت حقوق بشر و آزادیهای اساسی برای همگان صرفنظر از نژاد، جنسیت، زبان یا مذهب معمول دارند.

بادر نظر گرفتن آنکه "اعلامیه جهانی حقوق بشر" اعلام میدارد که کلیه افراد بشر آزاد بدینیا آمده و از لحاظ حیثیت انسانی و حقوق برابر میباشند و حق برخورداری از کلیه حقوق و آزادیهای مندرج در این اعلامیه را بدون هیچگونه تمایز، بویژه در رابطه با نژاد، رنگ، یا مبداء ملیت، دارند.

باتوجه به اینکه، طبق "کنوانسیون بین‌المللی امحاء هرگونه تبعیض نژادی" کشورهای عضو آن کنوانسیون بویژه هرگونه جدائی نژادی و آپارتاید را محکوم نموده و متعهد به جلوگیری، ممانعت و ریشه کن کردن هرگونه فعالیتی از این قبیل در همه زمینها گردیده‌اند.

باتوجه به اینکه مجمع عمومی سازمان ملل قطعنامه‌های متعددی در رابطه با محکوم کردن عمل آپارتاید در ورزش صادر نموده و مراتب حمایت بی قید و شرط خود را از اصل المپیک که هیچگونه تبعیضی را در زمینه نژاد، مذهب یا وابستگیهای سیاسی مجاز ندانسته و صرفا شایستگی و لیاقت را برای شرکت در فعالیتهای ورزشی معیار قرار می‌دهد، با قاطعیت بیان نموده است.

بادر نظر گرفتن آنکه، "اعلامیه جهانی علیه آپارتاید در ورزش" که در تاریخ ۱۴ دسامبر ۱۹۷۷، توسط مجمع عمومی به تصویب رسید، بطور جدی امحاء فوری آپارتاید در ورزش را مورد تأیید قرار داده است.

با یادآوری مقررات "کنوانسیون بین‌المللی منع و مجازات جنایت آپارتاید و بویژه با اذعان به اینکه شرکت در مبادلات ورزشی با تیم‌هایی که بر مبنای آپارتاید انتخاب شده‌اند، مستقیما موجب تقویت و تشویق ارتکاب جنایت آپارتاید، به نحوی که در کنوانسیون مزبور تصریح شده است. میگردد.

با عزم به انجام هرگونه اقدام ضروری در جهت ریشه کن نمودن رویه آپارتاید در

- ورزش ، و افزایش تماسهای بین المللی ورزشی بر اساس اصل المپیک .
- ۴ - با اذعان باینکه برقراری تماسهای ورزشی با هر کشوری که آپارتاید را در ورزش بکار میبرد ، بمنزله نادیده گرفتن و تحکیم آپارتاید ضمن تخطی از اصل المپیک میباشد و بدین جهت موجبات نگرانی به حق کشورهای دیگر را فراهم میآورد .
- باتمایل به اجرای اصول مذکور در " اعلامیه جهانی علیه آپارتاید در ورزش " و تضمین اتخاذ سریع اقدامات عملی بدین منظور .
- مجاب به اینکه تصویب یک " کنوانسیون بین المللی علیه آپارتاید در ورزش " منجر به اعمال اقدامات موثرتری در سطوح بین المللی و ملی بمنظور احیاء آپارتاید در ورزش خواهد شد ، نسبت به موارد زیر موافقت نمودند .
- ماده ۱ - از لحاظ کنوانسیون حاضر .
- الف - اصطلاح " آپارتاید " اطلاق میشود به یک سیستم سازمان یافته جدائی و تبعیض نژادی ، بمنظور ایجاد و حفظ تسلط یک گروه نژادی از اشخاص بر گروه نژادی دیگر از اشخاص و ظلم مداوم در حق آنان ، به گونه ای که در آفریقای جنوبی اعمال میشود ، و " آپارتاید در ورزش " یعنی بکارگیری سیاست ها و رویه های مربوط به چنین سیستمی در فعالیتهای ورزشی ، خواه بر مبنای حرفه ای یا بصورت آماتوری ترتیب یافته باشد .
- ب - اصطلاح " تسهیلات ورزشی ملی " یعنی بهره برداری از هرگونه تسهیلات ورزشی در چهارچوب یک برنامه ورزشی که تحت نظر یک دولت ملی اداره میگردد .
- ج - اصطلاح " اصل المپیک " یعنی اصلی که بموجب آن هیچگونه تبعیضی بسبب نژاد ، مذهب یا وابستگیهای سیاسی مجاز نمی باشد .
- د - اصطلاح " قراردادهای ورزشی " اطلاق میشود به هر قراردادی که بمنظور سازمان دادن ، پیشبرد و اجرای هرگونه فعالیت ورزشی یا حقوق مربوط به آن از جمله ارائه خدمات منعقد میگردد .
- ه - اصطلاح " ارگانهای ورزشی " یعنی هر تشکیلاتی که بمنظور سازمان دادن فعالیتهای ورزشی در سطح ملی ایجاد شده باشد ، منجمله کمیته های ملی المپیک ، فدراسیون های ملی ورزش یا کمیته های ملی مدیریت ورزشی .
- و - اصطلاح " تیم " اطلاق میشود به گروهی از ورزشکاران که با هدف شرکت در فعالیتهای ورزشی برای انجام مسابقه با گروههای سازمان یافته دیگر از همین قبیل تشکیل شده باشد .

ز - اصطلاح " ورزشکاران " یعنی مردان و زنانی که در فعالیتهای ورزشی بصورت انفرادی یا تیمی شرکت می‌جویند و نیز مدیران ، مربیان ، تمرین‌دهندگان و سایر مقاماتی که اقداماتشان برای عملکرد یک تیم ضروری است .

ماده ۲ - کشورهای عضو ، شدیداً آپارتاید را محکوم می‌نمایند و متعهد میشوند که فوراً به طرق مناسب ، سیاست امحاء روبه آپارتاید را از ورزش در تمام اشکال آن دنبال نمایند .

ماده ۳ - کشورهای عضو اجازه نخواهند داد که تماسهای ورزشی با کشوری که آپارتاید را اعمال میکند برقرار گردد و اقدامات مناسب را برای حصول اطمینان از اینکه چنین تماسهایی توسط ارگانهای ورزشی ، تیم‌ها و ورزشکاران انفرادی این کشورها بعمل نیاید ، بکار خواهند برد .

ماده ۴ - کشورهای عضو کلیه اقدامات ممکن را برای جلوگیری از برقراری تماسهای ورزشی با کشوری که آپارتاید را اعمال میکند بکار بسته و مراقبت خواهند نمود که وسائل موثر تحقق چنین اقداماتی موجود باشد .

ماده ۵ - کشورهای عضو از دادن هرگونه کمک مالی یا کمکهای دیگر که ارگانهای ورزشی ، تیم‌ها یا افراد ورزشکار را به شرکت در فعالیتهای ورزشی در کشوری که در آن آپارتاید اعمال میشود ، یا با تیم‌ها یا افراد ورزشکاری که بر مبنای آپارتاید انتخاب شده‌اند قادر سازد ، خودداری خواهند نمود .

ماده ۶ - هر کشور عضو اقدامات مقتضی را علیه ارگانهای ورزشی ، تیم‌ها و افراد ورزشکاری که در فعالیتهای ورزشی کشوری که آپارتاید را اعمال می‌کند ، یا با تیم‌هایی که نماینده کشورهای هستند که در آنها آپارتاید اعمال میشود ، شرکت می‌جویند ، بکار خواهد بست که بویژه شامل اقدامات زیر خواهد بود .

الف - مخالفت با دادن کمک مالی یا کمکهای دیگر به منظور به چنین ارگانهای ورزشی ، تیم‌ها یا افراد ورزشکار .

ب - محدود کردن امکان استفاده این ارگانهای ورزشی ، تیم‌ها یا افراد ورزشکار از تسهیلات ورزشی ملی .

ج - عدم تنفیذ کلیه قراردادهای ورزشی مربوط به فعالیتهای ورزشی در کشوری که آپارتاید را اعمال میکند یا با تیم‌ها یا افراد ورزشکاری که بر مبنای آپارتاید انتخاب شده‌اند .

د - امتناع از اعطاء و همچنین پس گرفتن نشانها و جوایز ملی ورزشی متعلق به اینگونه تیم ها یا افراد ورزشکار .

هـ - عدم برگزاری مراسم رسمی بمافتخار اینگونه تیم ها یا افراد ورزشکار .

ماده ۷ - کشورهای عضو از دادن روادید و یا اجازه ورود به نمایندگان ارگانهای ورزشی ، تیم ها و افراد ورزشکار کشوری کما پارتایدرا اعمال میکند ، خودداری خواهند کرد .

ماده ۸ - کشورهای عضو کلیه اقدامات مقتضی را جهت تضمین اخراج کشوری که آپارتاید را اعمال میکند ، از ارگانهای ورزشی بین المللی ومنطقه ای بکار خواهند برد .

ماده ۹ - کشورهای عضو کلیه اقدامات مناسب را جهت جلوگیری از تخمیل مجازاتهای مالی یا غیره توسط ارگانهای ورزشی بین المللی برای ارگانهای وابستهای که طبق قطعنامه های سازمان ملل یا مفاد کنوانسیون حاضر ، یاروح اصل المپیک از شرکت در بازیهای ورزشی با کشوری که اعمال کننده آپارتاید است خودداری می کنند ، بکار خواهند بست .

ماده ۱۰ -

۱ - کشورهای عضو نهایت هم خود را در راه تحقق رعایت جهانی اصل المپیک

مبنی بر عدم تبعیض و مفاد کنوانسیون حاضر ، بکار خواهند برد .

۲ - بدین منظور ، کشورهای عضو از ورود ورزشکارانی که بصورت اعضای تیم یا بطور

انفرادی در مسابقات ورزشی آفریقای جنوبی شرکت میکنند ، یا قبلا شرکت جسته اند و

همچنین از ورود نمایندگان ارگانهای ورزشی ، اعضاء تیم ها و افراد ورزشکاری که راسا از

ارگانهای ورزشی ، تیم ها و ورزشکارانی دعوت بعمل می آورند کمرسما بعنوان نماینده کشوری

که اعمال کننده آپارتاید است عمل مینمایند و تحت پرچم آن کشور در مسابقات شرکت

می کنند به کشور خود ممانعت بعمل خواهند آورد . کشورهای عضو همچنین میتوانند از

ورود نمایندگان ارگانهای ورزشی ، ورزشکاران بصورت اعضای تیم یا بطور انفرادی که با

ارگانهای ورزشی ، تیم ها و ورزشکارانی که به نمایندگی یک کشور اعمال کننده آپارتاید و

زیر پرچم آن کشور در بازیها شرکت میکنند ، تماسهای ورزشی خود را حفظ نموده اند ،

جلوگیری بعمل آورند . ممنوعیت ورود ، نباید ناقض مقررات فدراسیونهای ورزشی مربوطه

که از امحاء آپارتاید در ورزش جانبداری میکنند باشد و تنها در مورد شرکت در فعالیتهای

ورزشی اعمال خواهد گردید .

۳ - کشورهای عضو به نمایندگان ملی خود در فدراسیونهای بین المللی ورزشی

توصیه خواهند کرد که کلیه اقدامات عملی و ممکن را برای جلوگیری از شرکت ارگانهای ورزشی، تیمها و ورزشکاران موضوع بند ۲ فوق، در مسابقات ورزشی بین المللی معمول دارند و از طریق نمایندگان خود در سازمانهای بین المللی ورزشی، تمام اقدامات ممکن را بعمل خواهند آورد تا .

الف - اخراج آفریقای جنوبی از کلیه فدراسیونهای که هنوز در آنها عضویت دارد بطور حتم عملی گردد و همچنین از برقراری مجدد عضویت این کشور در هر یک از فدراسیونهای که از آنها اخراج شده مانعت بعمل آید .

ب - در مواردی که فدراسیونهای ملی مبادلات ورزشی با یک کشور اعمال کنند آپارتاید را پدید آمده اغماض مینگرند، این فدراسیونها را مورد تحریم قراردادها و در صورت لزوم آنها را از سازمان بین المللی ورزشی مربوطه اخراج و نمایندگانشان را از شرکت در مسابقات بین المللی ورزشی تنزیم تازند :

۴ - در موارد نقض آشکار مفاد کنوانسیون حاضر، کشورهای عضو هرگونه اقدامی را که مناسب بدانند، از جمله در موارد لزوم اقدام برای اخراج ارگانهای مسوول مدیریت ورزش ملی، فدراسیونهای ملی ورزشی یا ورزشکاران کشورهای مربوطه، از مسابقات بین المللی ورزشی، معمول خواهند نمود .

۵ - مفاد ماده حاضر که بطور خاص مربوط به آفریقای جنوبی است، در صورت الفاء نظام آپارتاید، در آن کشور، دیگر اعمال نخواهد شد .

ماده ۱۱ -

۱ - کمیسیونی علیه "آپارتاید در ورزش" (که از این پس به نام "کمیسیون" خوانده میشود) مرکب از ۱۵ عضو از افراد پای بند به اصول اخلاقی و متعهد به مبارزه علیه آپارتاید، دایر خواهد گردید . این عده با بذل توجه خاص به اینکه در اداره امور ورزشی مجرب باشند، توسط کشورهای عضو از میان اتباع خود این کشورها با در نظر گرفتن عادلانه ترین نحوه توزیع جغرافیائی و نمایندگی سیستم های حقوقی اصلی، انتخاب خواهند شد .

۲ - اعضاء کمیسیون از میان فهرست اشخاصی که توسط کشورهای عضو نامزد شده اند، با رای مخفی انتخاب میشوند . هر کشور عضو میتواند یک نفر را از میان اتباع خود نامزد کند .

۳- انتخاب مقدماتی شش ماه پس از تاریخ لازم الاجرا شدن کنوانسیون حاضر برگزار خواهد شد. حداقل سه ماه قبل از تاریخ هرائتخابات، دبیرکل سازمان ملل متحد طی نامه‌ای بعنوان کشورهای عضو از آنان دعوت میکند که کاندیدای خود را ظرف مدت ۲ ماه معرفی نمایند.

دبیرکل فهرستی از اسامی این کاندیدها را بمرتیب الفبا و باقیداسامی کشورهای عضوی که آنان را نامزد کرده‌اند، تهیه نموده و آنرا به کشورهای عضو تسلیم میدارد.

۴- انتخابات اعضاء کمیسیون در اجلاس کشورهای عضو که توسط دبیرکل در مقر سازمان ملل ترتیب می‌یابد، صورت خواهد گرفت. در این اجلاس که دو سوم کشورهای عضو حدنصاب را تشکیل میدهند، افرادی که برای عضویت کمیسیون انتخاب میشوند، کاندیداهائی خواهند بود که بیشترین آراء و اکثریت مطلق آراء نمایندگان حاضر و رای دهنده کشورهای غفوزا بخود اختصاص دهند.

۵- اعضاء کمیسیون برای یک دوره چهارساله انتخاب میشوند. در هر حال دوره خدمت ۹ تن از اعضاء که در اولین انتخابات، انتخاب شده‌اند در پایان دو سال خاتمه می‌یابد. بلافاصله پس از اولین انتخابات، اسامی این ۹ نفر، توسط رئیس کمیسیون از طریق قرعه تعیین میشود.

۶- بمنظور جایگزینی پستهای که بطور اتفاقی بلا تصدی میشوند، کشور عضوی که تبعه آن دیگر بعنوان عضو کمیسیون انجام وظیفه نمیکند، فرد دیگری از اتباع خود را منوط به موافقت کمیسیون تعیین خواهد نمود.

۷- کشورهای عضو در مورد تامین هزینه‌های اعضاء کمیسیون ما دامیکه وظایف مربوط به کمیسیون را انجام میدهند مسوول خواهند بود.

ماده ۱۲ -

۱- کشورهای عضو متعهد میشوند که گزارشی را پیرامون اقدامات قانونی، قضائی، اداری یا غیره که برای اجرای مفاد کنوانسیون حاضر اتخاذ نمودند، ظرف یکسال از لازم الاجرا شدن و پس از آن هر دو سال یکبار، جهت بررسی کمیسیون به دبیرکل سازمان ملل متحد تسلیم نمایند. کمیسیون میتواند اطلاعات بیشتری را از کشورهای عضو درخواست نماید.

۲- کمیسیون سالانه گزارشی را در خصوص فعالیتهای خود از طریق دبیرکل برای

مجمع عمومی سازمان مثل ارسال خواهد داشت و میتواند براساس بررسی گزارشها و اطلاعات واصله از کشورهای عضو، پیشنهادات و توصیههای کلی ارائه دهد. این پیشنهادات و توصیهها همراه با نظریات احتمالی کشورهای عضو ذینفع به مجمع عمومی گزارش خواهد شد.

۳- کمیسیون بخصوص اجرای مفاد ماده ۱۰ کنوانسیون حاضر را مورد بررسی قرار خواهد داد و در مورد اقداماتی که باید انجام شود توصیههایی بعمل خواهد آورد.

۴- اجلاس با شرکت کشورهای عضو جهت بررسی اقدامات بیشتر در رابطه با اجرای مفاد ماده ۱۰ کنوانسیون حاضر توسط دبیرکل بنا به درخواست اکثریت این کشورها برپا خواهد شد. در موارد نقض آشکار مفاد کنوانسیون حاضر، بنا به درخواست کمیسیون اجلاسی با شرکت کشورهای عضو توسط دبیرکل تشکیل خواهد گردید.

ماده ۱۳ -

۱- هریک از کشورهای عضو میتوانند در هر زمان اعلام نمایند که کمیسیون را برای دریافت و بررسی شکایاتی که در مورد نقض مفاد کنوانسیون حاضر از طرف کشورهای عضو که آنها نیز چنین اعلامیهای را تسلیم نمودهاند، تسلیم میگردد - و اجد صلاحیت میدانند، کمیسیون میتواند نسبت به انجام اقدامات مقتضی در رابطه با موارد نقض اتخاذ تصمیم نماید.

۲- کشورهای عضو که طبق بند ۱ ماده حاضر علیه آنها شکایتی صورت گرفته، محق خواهند بود که توسط نماینده خود در جریان کار کمیسیون شرکت داشته باشند.

ماده ۱۴ -

- ۱- کمیسیون حداقل سالی یکبار جلسه خواهد داشت.
 - ۲- کمیسیون آئین نامه داخلی خود را تصویب خواهد کرد.
 - ۳- اعضاء دبیرخانه کمیسیون توسط دبیرکل سازمان ملل تامین خواهند شد.
 - ۴- جلسات کمیسیون بطور معمول در مقر سازمان ملل برگزار خواهد گردید.
 - ۵- دبیرکل سازمان ملل اولین اجلاس کمیسیون را تشکیل خواهد داد.
- ماده ۱۵ - دبیرکل سازمان ملل مرجع نگهدارنده کنوانسیون حاضر خواهد بود.

ماده ۱۶ -

۱- کنوانسیون حاضر تا زمان لازم الاجرا شدن، در مقر سازمان ملل برای امضاء کلیه

کشورها ، مفتوح خواهد بود .

۲ - کنوانسیون حاضر موکول به تصویب ، پذیرش یا قبول از طرف کشورهای عضو
که آنرا امضاء کرده‌اند ، خواهد بود .

ماده ۱۷ - کنوانسیون حاضر برای الحاق کلیه کشورها مفتوح خواهد بود .

ماده ۱۸ -

۱ - کنوانسیون حاضر در سیزدهمین روز پس از تاریخ تودیع بیست وهفتمین سند
تصویب ، پذیرش ، قبول یا الحاق ، نزد دبیرکل کل سازمان ملل ، لازم الاجرا خواهد
گردید .

۲ - برای هر کشوری که پس از لازم الاجرا شدن کنوانسیون حاضر، آنرا مورد تصویب ،
پذیرش یا قبول قرار داده یا بدان ملحق شود ، کنوانسیون در روز سی ام پس از تاریخ تودیع
سند مربوطه لازم الاجرا خواهد گردید .

ماده ۱۹ - هرگونه اختلاف ناشی از تفسیر ، اعمال یا اجرای کنوانسیون حاضر بین
کشورهای عضو که از طریق گفتگو حل و فصل نگردد ، بنا به درخواست و با موافقت دو جانبه
کشورهای عضو طرف دعوا ، به دیوان بین المللی دادگستری ارجاع خواهد شد ، مگر آنکه
کشورهای عضو طرف اختلاف بنحو دیگری توافق کرده باشند .

ماده ۲۰ -

۱ - هر یک از کشورهای عضو میتوانند اصلاحیه یا تجدیدنظری را در مورد کنوانسیون
حاضر پیشنهاد و آنرا نزد مرجع نگهدارنده تودیع نمایند . پس از آن دبیرکل سازمان
ملل اصلاحیه یا تجدید نظر پیشنهادی را برای کشورهای عضو ارسال و درخواست می نماید
که آنها نظر خود را در مورد آنکه آیا با تشکیل کنفرانسی از کشورهای عضو جهت بررسی
ورای گیری در مورد پیشنهاد مذکور موافق هستند یا خیر ، بوی اعلام نمایند . در صورتیکه
حداقل یک سوم کشورهای عضو با تشکیل چنین کنفرانسی موافقت نمایند ، دبیرکل ،
کنفرانس مزبور را تحت نظارت سازمان ملل تشکیل خواهد داد . هر اصلاحیه یا تجدید
نظری که توسط اکثریت کشورهای عضو حاضر و رای دهنده در کنفرانس مورد قبول واقع
گردد ، جهت تصویب به مجمع عمومی سازمان ملل تسلیم خواهد شد .

۲ - اصلاحیه‌ها یا تجدیدنظرها پس از آنکه توسط مجمع عمومی بتصویب رسید و
دو سوم اکثریت کشورهای عضو مطابق با روشهای قانون اساسی خود ، آنرا قبول کردند ،